

Var är FN-planen Axelsson?

I DN debatt (12.10.2009) presenterade Svante Axelsson och Tariq Banuri med buller och bång en FN-plan som skall lösa knutarna inför klimatförhandlingarna i Köpenhamn. På hemsidan för FN (UN) finner jag enbart en rapport skriven i januari och som lades ut den 13 oktober som berör de ämnen de bägge författarna tar upp. Rapporten sammanfattar läget med formuleringen ” ... den mest konstruktiva responsen vore att inrätta ett globalt investeringsprogram för infrastruktur som sänder lämpliga marknadssignaler till den privata sektorn och höjer spelplanen för de alternativa teknologierna så att målen kan nås och underlätta anpassningen” Är detta den plan som avses och som skall rädda oss från fattigdom, torka, tyfoner, skyfall, regnskogar som brinner, isbjörnar som dör?

Kanske borde planen, var den nu finns, mötas med tystnad men det blir bekymmersamt när Axelsson använder FN's namn för sitt alldeles privata korståg mot klimatförändringarna. Planens grundidé sägs vara att ”dels skapa en enorm efterfrågeboom på både små- och storskalig hållbar elproduktion i hela världen och dels ge elförsörjning till de två miljarder människor som idag står utan”. Axelsson saknar verklighetsförankring och hans plan kan sägas förena det sämsta med sovjetisk planhushållning och västerländs kolonialism. Axelssons förslag är ett säkert recept för storskalig miljöförstöring i de områden som redan idag hotas av vattenkraft, röjning av naturskog och savanner för biobränslen och vindkraftsparker. Solceller och vindkraft nämns speciellt och Spanien och Tyskland nämns som föredömen. El från solpaneler har säkerligen en framtidpotential men resultaten av stora breda subventioner har i Spanien skapat finansiellt kaos och tiotusentals människor har förlorat sina jobb, knappast ett recept för tredje världen. Skall pengarna gå till Kina för att dämna upp Dadu River och flytta hundra tusen människor? I sitt resonemang om hur det hela skall fungera ekonomiskt och minska risken för korruption går tanken osökt till Peter Dalle som uppfinnare hos patentmyndigheten – tänkte inte på det!

Det finns inom klimatrörelsen en dröm och en vision om att fördraget i Köpenhamn både skall lösa fattigdomsproblemen och inleda ett paradigmskifte mot mer ekologiskt hållbara samhällen. Axelsson skriver i denna anda att ”klimatfrågan handlar i grunden om utveckling och rättvisa”. Det är lätt att dela dessa förhoppningar, men som naturvetare önskade jag att klimatfrågan handlade mer om vetenskap än tro och som medlem i SNF önskade jag att Axelsson sysslade mer med naturvård än energipolitik. Medan de vetenskapliga argumenten bakom klimathysterin krackelerar och klimatforskare sakta smyger ut bakvägen så står politiker och miljörörelsen

förespråkare kvar på scenen mer övertygade än någonsin. De flesta av jordens ekosystem är starkt påverkade av människan och vi behöver omvärdera ordet utveckling och välstånd till att omfatta ekologisk balans. Där har vi kanske en gemensam nämnare. Om världens länder i Köpenhamn koncentrerade sig på en enda angelägen fråga som kan lösas av människor, t.ex bevarandet av regnskogarna, rena utsläppen från fossila bränslen, minska fattigdom och undernäring eller ge rent vatten till alla skulle detta vara en exceptionell framgång. Att skrämna människor till handling med domedagsprofetior har kanske fungerat i historien men det är hög tid för en öppen debatt om vad som är sant och falskt i klimatvetenskapen.

Lars Jonsson

Konstnär, författare och biolog